

RÅDETS DIREKTIV nr 95/63/EG

av den 5 december 1995

om ändring av direktiv 89/655/EEG om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av arbetsutrustning i arbetet (andra särskilda direktivet i enlighet med artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 118a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,

och med beaktande av följande:

Enligt artikel 118a i fördraget skall rådet genom direktiv anta minimikrav för att, främst i fråga om arbetsmiljön, främja förbättringar av arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

Enligt samma artikel skall i dessa direktiv sådana administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag.

Efterlevnaden av de minimikrav som skall garantera en högre skyddsnivå vid användningen av arbetsutrustning, är en förutsättning för att arbetstagarnas säkerhet och hälsa skall kunna tryggas.

Det åligger därför medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att göra det lättare för företag att genomföra bestämmelserna i detta direktiv, i synnerhet för små och medelstora företag. Åtgärderna kan inbegripa utbildning och information som är speciellt anpassad efter särdragen i olika ekonomiska sektorer.

De bestämmelser som antagits i enlighet med artikel 118a i fördraget skall inte hindra någon medlemsstat från att bibehålla eller införa sådana mera långtgående bestämmelser för att värna om arbetsvillkoren som är förenliga med detta förslag.

I artikel 9.1 i direktiv 89/655/EEG ⁽⁴⁾ anges det att ett tillägg till bilagan av ytterligare minimikrav som gäller särskild arbetsutrustning enligt punkt 3 i bilagan, skall antas av rådet på det sätt som anges i artikel 118a i fördraget.

Detta direktiv bör begränsas till att ange vilka mål som skall uppnås och vilka principer som skall respekteras, och medlemsstaterna bör ges möjlighet att välja vilka åtgärder som är lämpliga för att i sin nationella lagstiftning säkerställa att de aktuella kraven följs och förbättras.

Medlemsstaterna bör efter samråd med arbetsmarknadens parter och med beaktande av nationell lagstiftning och/eller praxis fastställa villkor som möjliggör att den skyddsnivå uppnås som motsvarar de mål som anges i bilaga II till detta direktiv.

Detta direktiv är ett konkret led i strävandena att förverkliga den inre marknadens sociala dimension.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 89/655/EEG skall ändras på följande sätt:

1) Artikel 4 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 a ii och b skall "i bilagan" ersättas med "i bilaga I".

b) Följande skall införas i punkt 1:

⁽⁴⁾ EGT nr L 393, 30.12.1989, s. 13.

⁽¹⁾ EGT nr C 104, 12.4.1994, s. 4, EGT nr C 246, 22.9.1995, s. 3.

⁽²⁾ EGT nr C 397, 31.12.1994, s. 13.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 17 februari 1995 (ännu inte offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av de 24 juli 1995 (EGT nr C 281, 25.10.1995, s. 41) och Europaparlamentets beslut av den 17 november 1995 (EGT nr C 323, 4.12.1995).

"c) utan att det påverkar tillämpningen av a i och trots vad som sägs i a ii och i b, särskild arbetsutrustning som omfattas av minimikraven i punkt 3 i bilaga I, som redan ställts till arbetstagarnas förfogande i företaget och/eller verksamheten den 5 december 1998 och vilken senast fyra år efter den dagen uppfyller de minimikrav som anges i bilaga I."

c) Följande punkt skall läggas till:

"3. Medlemsstaterna skall efter samråd med arbetsmarknadens parter och med beaktande av nationell lagstiftning och/eller praxis fastställa villkor som möjliggör att den skyddsnivå uppnås som motsvarar de mål som anges i bestämmelserna i bilaga II."

2) Följande artikel skall införas:

"Artikel 4a

Kontroll av arbetsutrustning

1. Om säkerheten beror på hur installationen är gjord, skall arbetsgivaren se till att denna arbetsutrustning kontrolleras av personer som är behöriga enligt nationell lagstiftning och/eller gällande praxis vid ibruktagandet (efter installation och innan utrustningen tas i bruk första gången) samt när utrustningen har flyttats och monterats på en annan plats eller ny placering för att säkerställa att arbetsutrustningen är korrekt installerad och fungerar väl.

2. För att kunna garantera att kraven på säkerhet och hälsa respekteras och att eventuella försämringar upptäcks och åtgärdas i tid, skall arbetsgivaren se till att arbetsutrustning som utsätts för negativ påverkan så att risken för farliga situationer kan öka, blir föremål för

— regelbundna kontroller och, i förekommande fall, regelbundna prov, som utförs av personer som är behöriga enligt nationell lagstiftning och/eller gällande praxis,

— extra kontroller som utförs av personer som är behöriga enligt nationell lagstiftning och/eller gällande praxis varje gång som något ovanligt har inträffat som skulle kunna ha påverkat utrustningens säkerhet negativt, som t.ex. yttre förändringar, olyckor, naturfenomen eller långa perioder av stillestånd,

3. Resultaten av kontrollerna skall nedtecknas och ställas till den behöriga myndighetens förfogande. Uppgifterna skall bevaras så länge som kan anses vara lämpligt.

När arbetsutrustningen används utanför företaget skall den åtföljas av ett konkret bevis på när den senaste kontrollen utfördes.

4. Medlemsstaterna skall fastställa närmare regler för dessa kontroller."

3) Följande artikel skall införas:

"Artikel 5a

Ergonomi och hälsa i arbetet

När minimikraven för hälsa och säkerhet och hälsa tillämpas skall arbetsgivaren till fullo beakta arbetsplatsens utformning och arbetstagarnas arbetsställning när arbetsutrustningen används, liksom ergonomiska principer."

4) Följande stycke skall läggas till i slutet av artikel 6.2:

"Arbetslagarna skall göras uppmärksamma på de risker de utsätts för, den arbetsutrustning som finns i deras omedelbara närhet på arbetsplatsen liksom på eventuella förändringar som de berörs av, om detta påverkar den arbetsutrustning som finns i deras omedelbara närhet på arbetsplatsen, även om de själva inte direkt använder utrustningen."

5) I artikel 8 skall "bilaga" ersättas med "bilagor".

6) I artikel 9 skall

— artikelns titel, "bilagan" ersättas med "bilagorna",

— i punkt 1, "bilagan" (två gånger) ersättas med "bilaga I",

— i punkt 2, "bilagan" ersättas med "bilagorna".

7) Bilagan, som skall betecknas bilaga I, skall ändras i enlighet med bilaga I till detta direktiv.

8) En bilaga II skall läggas till, vars text finns i bilaga II till detta direktiv.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den ... (*). De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När medlemsstaterna antar bestämmelserna skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv, eller åtföljas av en sådan hänvisning när det offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de redan antagit eller som de antar på det område som omfattas av detta direktiv.

3. Kommissionen skall regelbundet rapportera till Europaparlamentet, rådet samt Ekonomiska och sociala kommittén om genomförandet av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 5 december 1995.

På rådets vägnar

J. A. GRÍÑÁN

Ordförande

BILAGA I

Bilagan till direktiv 89/655/EEG (som blir bilaga I) skall ändras enligt följande.

1. Följande stycke skall läggas till under "Allmänt":

"Vad beträffar följande minimikrav som gäller arbetsutrustning som redan är i bruk krävs inte nödvändigtvis samma åtgärder som de väsentliga krav som ställs på ny arbetsutrustning."

2. I 2.1 skall det sista stycket ersättas med följande:

"Styrsystemen måste vara säkra och skall ha valts med hänsyn tagen till de avbrott, störningar och begränsningar som kan förutses i förbindelse med de förhållanden som de skall användas under."

3. Punkt 3 skall ersättas med följande:

"3. Ytterligare minimikrav för särskild arbetsutrustning

3.1 *Minimikrav på rörlig arbetsutrustning, både självgående och icke-självgående*

3.1.1 Arbetsutrustning som förflyttar arbetstagare måste vara konstruerad för att minska risken för arbetstagarna under förflyttningen.

Bland dessa risker måste inbegripas eventuella risker för att arbetstagare kommer i kontakt med eller kläms i hjulen eller transportbanden.

3.1.2 Om en oförutsedd blockering i drivenheten mellan den rörliga arbetsutrustningen, och dess tillbehör eller det som flyttas kan medföra särskilda risker, måste sådan arbetsutrustning vara utrustad eller inrättad så att det inte uppstår någon blockering av drivenheten.

När sådana blockeringar inte kan undvikas måste varje tänkbar åtgärd vidtas för att förhindra att arbetstagarna kommer till skada.

3.1.3 Om drivenheten mellan olika enheter av rörlig arbetsutrustning kan nedsmutsas eller skadas av att släpa i marken måste det finnas fästnanordningar.

3.1.4 Rörlig arbetsutrustning som förflyttar en eller flera arbetstagare måste utformas så att risken för att utrustningen välter eller tippas under den faktiska användningen begränsas

— genom att ett skydd som hindrar utrustningen från att tippa mer än ett kvarts varv anbringas,

— om utrustningen kan tippa mer än ett kvarts varv, genom att skydd anbringas som tillförsäkrar att det finns tillräckligt med fritt utrymme runt den eller de arbetstagare som befinner sig på utrustningen, eller

— genom någon annan åtgärd som ger samma resultat.

Dessa säkerhetsanordningar kan utgöra en integrerad del av arbetsutrustningen.

Dessa säkerhetsanordningar är inte nödvändiga när arbetsutrustningen är förankrad under användningen eller när utrustningen är utformad så att den omöjligt kan välta eller tippa.

När det finns risk för att en arbetstagare som befinner sig på utrustningen kan komma i kläm mellan delar av utrustningen och marken om utrustningen skulle välta, måste utrustningen vara försedd med en anordning för att spänna fast arbetstagaren.

3.1.5 Gaffeltruckar med plats för en eller flera arbetstagare måste anpassas eller utrustas så att faran för att trucken välter begränsas, t.ex. genom att

- en förarhytt monteras,
- en konstruktion som hindrar trucken från att välta monteras,
- en konstruktion monteras som garanterar att det om trucken välter finns tillräckligt med utrymme mellan marken och vissa delar av gaffeltrucken för den eller de arbetstagare som befinner sig på den,
- en konstruktion som innebär att arbetstagarna fastspänns vid förarsätet så att de inte fastnar under gaffeltrucken om den välter.

3.1.6 Rörlig självgående arbetsutrustning som, när den är i rörelse, kan innebära fara för arbetstagarna, måste uppfylla följande krav:

- a) Arbetsutrustningen måste vara försedd med anordningar som gör det möjligt att förhindra att den obehörigen sätts igång.
- b) Arbetsutrustningen måste vara konstruerad så att verkningarna av en eventuell kollision kan begränsas när flera spårbundna arbetsutrustningar är i rörelse samtidigt.
- c) Arbetsutrustningen måste vara försedd med broms- och stoppdon. När säkerheten så kräver måste det finnas ett nödstoppsdon med lätt åtkomliga funktioner eller automatiska system för att bromsa och stoppa arbetsutrustningen om det centrala styrsystemet slutar att fungera.
- d) När förarens sikt från säkerhetssynpunkt är otillräcklig skall lämplig hjälputrustning installeras för att förbättra sikten.
- e) Arbetsutrustning som skall användas på natten eller på platser med dålig belysning måste vara utrustad med belysning som är avpassad för det arbete som skall utföras och som garanterar tillräcklig säkerhet för arbetstagarna.
- f) Arbetsutrustning som medför brandrisk, på grund av att själva utrustningen kan fatta eld eller på grund av att det som flyttas kan fatta eld, vilket kan utgöra en fara för arbetstagarna, måste vara försedd med lämplig utrustning för att släcka elden, om sådan inte finns på tillräckligt nära håll på arbetsplatsen.
- g) Fjärrstyrd arbetsutrustning måste stanna automatiskt så fort den lämnar kontrollområdet.
- h) Fjärrstyrd utrustning som under normala förhållanden kan medföra risk för att arbetstagare körs på eller kläms måste förses med anordningar som förhindrar detta, om det inte finns andra säkerhetsanordningar på platsen, mot risken för påkörning.

3.2 *Minimikrav för arbetsutrustning som används för lyft av last*

3.2.1 När arbetsutrustning för lyft av last skall installeras permanent måste styrkan och stabiliteten hos utrustningen under användning garanteras med hänsyn tagen till bl.a. de lyft som skall göras och belastningen på utrustningens fäst- eller upphängningspunkter.

3.2.2 Maskiner som används för lyft av last skall vara klart och tydligt märkta med sin nominella belastning, och i tillämpliga fall, med den nominella belastningen för maskinens olika sammanställningar.

Lyfttillbehör måste märkas så att det klart kan utläsas vad som är utmärkande för säker användning av dem.

Arbetsutrustning som inte är avsedd att användas för att lyfta personer men som felaktigt kan användas till detta måste märkas tydligt och på lämpligt sätt.

3.2.3 Permanent installerad arbetsutrustning måste installeras så att risken minskas för att lasten

- a) kolliderar med arbetstagarna,
- b) oavsiktligen kränger riskabelt eller faller fritt, eller
- c) lossas oavsiktligt.

3.2.4 Arbetsutrustning som används för att lyfta eller flytta arbetstagare måste vara konstruerad så att

- a) man med hjälp av lämpliga anordningar hindrar vagnen från att falla, när en sådan finns
- b) användaren själv hindras från att falla ur vagnen, när en sådan finns,
- c) användaren inte riskerar att krossas, klämmas eller köras på, särskilt om han ofrivilligt kommer i kontakt med utrustningen,
- d) säkerheten garanteras för arbetstagare som har blivit instängda i en vagn till följd av en olyckshändelse, och att de kan befrias ur den.

Om de risker som anges i punkt a på grund av arbetsplatsens utformning och nivåskillnader inte kan avhjälpas med säkerhetsanordningar, måste en kabel med högre säkerhetskoefficient installeras och dess funktion skall kontrolleras varje arbetsdag.”

BILAGA II

”BILAGA II

BESTÄMMELSER ANGÅNDE ANVÄNDNING AV ARBETSUTRUSTNING SOM AVSES
I ARTIKEL 4.3

0. Allmänt

Bestämmelserna i denna bilaga gäller med beaktande av bestämmelserna i direktivet, när respektive risk föreligger för arbetsutrustningen i fråga.

1. Allmänna bestämmelser för all arbetsutrustning

- 1.1 Arbetsutrustning skall installeras, placeras och användas på ett sådant sätt att riskerna kan begränsas för alla som använder utrustningen och andra arbetstagare, t.ex. genom att se till att det finns tillräckligt med utrymme mellan utrustningens rörliga delar och fasta eller rörliga delar i dess omgivning och att all energi och alla ämnen som används eller framställs kan tillföras och/eller avlägsnas på ett säkert sätt.
- 1.2 Arbetsutrustning måste monteras och monteras ned på ett säkert sätt, särskilt skall eventuella instruktioner från tillverkaren beaktas.
- 1.3 Arbetsutrustning som under användning kan drabbas av blixtnedslag måste skyddas mot effekterna av ett blixtnedslag med hjälp av särskilda anordningar eller lämpliga åtgärder.

2. Bestämmelser om användning av rörlig arbetsutrustning, både självgående och icke-självgående

- 2.1 Självgående arbetsutrustning får endast framföras av arbetstagare som har fått lämplig utbildning för säkert framförande av sådan utrustning.
- 2.2 Om arbetsutrustning förflyttas inom ett arbetsområde måste lämpliga trafikregler fastställas och följas.
- 2.3 Organisatoriska åtgärder måste vidtas för att förhindra att arbetstagare som är till fots kommer in på ett område där självgående arbetsutrustning framförs.

Om det för ett fullgott utförande av arbetsuppgifterna krävs att arbetstagare till fots befinner sig inom arbetsområdet måste lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra att de skadas av utrustningen.

- 2.4 Transport av arbetstagare på rörlig arbetsutrustning som drivs på mekanisk väg är tillåten endast när lämpliga skyddsåtgärder har vidtagits. Om arbete måste utföras under transporten skall hastigheten om nödvändigt anpassas.
- 2.5 Rörlig arbetsutrustning som är utrustad med förbränningsmotor får bara användas på arbetsområdet om tillräckligt tillflöde av luft kan garanteras, utan att arbetstagarnas hälsa eller säkerhet riskeras.

3. Bestämmelser om användning av arbetsutrustning för lyft av last

3.1 Allmänt

- 3.1.1 Arbetsutrustning som kan monteras ned eller rörlig utrustning som är avsedd för lyft av last måste användas på ett sådant sätt att arbetsutrustningens stabilitet garanteras under alla förutsebara förhållanden, och med beaktande av markförhållandena.

- 3.1.2 Arbetstagare får endast lyftas med sådan arbetsutrustning och sådana tillbehör som är avsedda för detta.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 i direktiv 89/391/EEG kan det undantagsvis tillåtas att arbetsutrustning som inte är avsedd för att lyfta arbetstagare används till detta, under förutsättning att lämpliga åtgärder har vidtagits för att garantera säkerheten i enlighet med nationell lagstiftning och/eller praxis som föreskriver lämplig övervakning.

När arbetstagare befinner sig på arbetsutrustning som används för lyft av last måste styrningen övervakas hela tiden. Arbetstagare som lyfts måste ha säkra kommunikationsmöjligheter. I en nödsituation måste det finnas möjlighet att evakuera de berörda arbetstagarna.

- 3.1.3 Åtgärder måste vidtas så att inga arbetstagare uppehåller sig under hängande last, såvida inte ett effektivt utförande av arbetsuppgifter kräver det.

Last får inte transporteras ovanför oskyddade arbetsplatser där arbetstagare normalt uppehåller sig.

När så ändå sker, om arbetsuppgifterna inte kan utföras effektivt på något annat sätt, måste lämpliga förfaranden fastställas och tillämpas.

- 3.1.4 Lyfttillbehör måste väljas efter vilken last som skall hanteras, vilka grippunkter och vilka lyft- och fastgöringsdon som skall användas, vilka väderleksförhållanden som råder och med beaktande av kablarna och deras sammanställning. Tillbehörens hopsättning måste tydligt märkas så att användaren upplyses om vad som kännetecknar den, om de inte monteras ned efter användningen.

- 3.1.5 Lyfttillbehör måste förvaras på ett sådant sätt att de inte kommer till skada eller blir förstörda.

3.2 *Arbetsutrustning för lyft av last utan styrskena*

- 3.2.1 När två eller fler utrustningar för lyft av last utan styrskena har installerats eller uppförts på en arbetsplats så att deras arbetsområden delvis sammanfaller, måste lämpliga åtgärder vidtas så att kollisioner undviks mellan lasterna och/eller delar av själva arbetsutrustningen.

- 3.2.2 När rörlig arbetsutrustning används för lyft av last utan styrskena måste åtgärder vidtas som hindrar utrustningen från att tippa, välta och, vid behov, flytta på sig eller glida. Det måste kontrolleras att dessa åtgärder har genomförts korrekt.

- 3.2.3 Om operatören av arbetsutrustning för lyft av last utan styrskena inte har fullgod sikt över hela laststräckan, antingen direkt eller med hjälputrustning, måste en behörig person stå i direktkontakt med operatören och vägleda denne, och arbetet måste organiseras så att man förhindrar att lasten kolliderar på ett sätt som kan vara farligt för arbetstagarna.

- 3.2.4 Arbetet måste organiseras så att det är möjligt för en arbetstagare att göra fast eller lossa en last för hand på ett betryggande sätt, särskilt genom att arbetstagaren bibehåller direkt eller indirekt kontroll över lasten.

- 3.2.5 Alla lyft måste planeras och övervakas på ett lämpligt sätt och genomföras så att arbetstagarnas säkerhet skyddas.

I synnerhet om en last samtidigt måste lyftas av två eller flera arbetsutrustningar för lyft av last utan styrskena, måste ett förfarande fastställas och tillämpas som säkerställer god samordning mellan operatörerna.

- 3.2.6 Om arbetsutrustningen för lyft av last utan styrskena inte kan bibehålla sitt grepp om lasten på grund av att energitillförseln helt eller delvis avbryts, måste lämpliga åtgärder vidtas så att arbetstagarna inte utsätts för någon fara på grund av detta.

Hängande last får inte lämnas utan övervakning, utom när tillträde till farozonen inte är möjligt och lasten är säkert fastsatt och upphängd.

- 3.2.7 Arbetsutrustning för lyft av last utan styrskena som används utomhus får inte användas när väderförhållandena är så dåliga att det äventyrar en säker funktion och därmed utsätter arbetstagarna för fara. Lämpliga skyddsåtgärder för att bl.a. förhindra att utrustningen välter måste vidtas, så att arbetstagarna inte utsätts för fara.”
-